

Riigi Teataja

Nr. 95.

3. detsembril 1929 a.

Nr. 95.

Art. 633. Tollipõhitariifide muutmise seadus.

634. Laste, alaealiste ja naiste töö kohta tööstuseettevõtetes käiva seaduse § 20 muutmise seadus.

635. Lennuvarustuse muretsemise ja krediidi määramise seaduse muutmise ja täiendamise seadus.

636. Eesti-Portugali kaubandusliku kokkuleppe kinnitamise seadus. — Kokkulepe.

637. Põllumajanduslikkude ikalduskahjude hindamise, toetuslaenu fondi valitsemise ja laenude andmise kohta antud määruse täiendamise määrus.

638. 1929 a. kevadel põllupidajatele natuuras antud seemneviljalaenude osaliseks tasumiseks antavate laenude määrus.

639. Sundmäärus jalgrataste registreerimise ja nendega sõitmise kohta Harjumaal.

640. Teadaanne koolikohustuse laiendamisest Harjumaal.

Riigikogu poolt 22. novembril 1929 vastuvõetud

633. Tollipõhitariifide muutmise seadus.

Kaupade sisseveo ja väljaveo ning tollimaksude määrusega 19. septembrist 1923 (RT 4/5 — 1924) maksmapandud tollipõhitariifide osast I A § 6 p. 2 ühes hilisemate muudatustega (RT 44 — 1928) muudetakse ja pannakse maksma, arvates 13. juulist 1929, järgmiselt:

I. Sisseveotariif.

A. Sisseveoks lubatud kaubad.

Tariif		Kaupade nimetus	Tollimäärad	
§§	Punktid		Alus	Kuldfrangid
6	2	apelsinid, mandariinid, pomerantsid ja banaanid	1 kg. br.	0,50

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu Esimees K. Einbund.

Sekretär A. Schulbach.

Asjadevalitseja E. Maddison.

Riigikogu poolt 19. novembril 1929
vastuvõetud

**634. Laste, alaealiste ja naiste töö
kohta tööstuseettevõtetes käiva seaduse
§ 20 muutmise seadus.**

Laste, alaealiste ja naiste töö kohta töös-
tuseettevõtetes käiva seaduse (RT 68 — 1924)
§ 20 muudetakse ja pannakse maksma järg-
mises redaktsioonis:

§ 20. Tööstuseettevõtetes, mida mõjutavad
aastaajad, ja kõigil juhtudel, kui seda nõuavad
erakorralised olud, võib § 18 tähendatud öö-
pikkust lühendada kümnele tunnile rohkemalt
kuuekümnepäeva jooksul aastas.

Eelmine lõige ei käi laste ega alla 18-aas-
taste alaealiste kohta.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu Esimees K. Einbund.

Sekretär A. Schulbach.

Asjadevalitseja E. Maddison.

Riigikogu poolt 19. novembril 1929
vastuvõetud

**635. Lennuvarustuse muretsemise ja
krediidi määramise seaduse muutmise
ja täiendamise seadus.**

I.

Lennuvarustuse muretsemise ja krediidi
määramise seaduse (RT 30 — 1928) § 2 muu-

detakse ja pannakse maksma järgmises redakt-
sioonis:

§ 2. Kulude katteks tarvilik krediit mää-
ratakse Kaitseministeeriumi erakorralistes eel-
arvetes: 1928/29 aastal 500.000 krooni,
1929/30 aastal 500.000 krooni, 1930/31 aastal
1.000.000 krooni, 1931/32 aastal 1.000.000
krooni, 1932/33 aastal 1.000.000 krooni ja
1933/34 aastal 1.000.000 krooni.

II.

Sama seadust täiendatakse § 3-ga järgmises
redaktsioonis:

§ 3. Paragrahv 2 põhjal iga-aastases Kait-
seministeeriumi eelarves määratud ja eelarve-
aasta jooksul tarvitamata jäänud summad arva-
takse aasta-aastalt järgmiste eelarve-aastate
samaks otstarbeks määratud krediitide juurde
ja jäävad tarvitamiseks lahti kuni 31. märtsini
1935.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu Esimees K. Einbund.

Sekretär A. Schulbach.

Asjadevalitseja E. Maddison.

Riigikogu poolt 22. novembril 1929 vastuvõetud

636. Eesti-Portugali kaubandusliku kokkuleppe kinnitamise seadus.

§ 1. Eesti-Portugali kaubanduslik kokkulepe, alla kirjutatud Pariisis 22. augustil 1929,
tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Kokkuleppe prantsusekeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva
seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu Esimees K. Einbund.

Sekretär A. Schulbach.

Asjadevalitseja E. Maddison.

Kaubanduslik kokkulepe Eesti Vabariigi ja Portugali Vabariigi vahel.

Eesti Vabariigi Valitsus ja Portugali Vabariigi Valitsus, soovides soodustada kaubanduslike suhete arenemist endi maade vahel, on otsustanud sõlmida kaubandusliku kokkuleppe ja on seks otstarbeks nimetanud endi Täisvolinikkudeks, nimelt:

Eesti Vabariigi Valitsus:

Härra Karl Robert P u s t a, Eesti Vabariigi Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Pariisis;

Portugali Vabariigi Valitsus:

Härra Armando Humberto da G a m a O c h o a, Portugali Vabariigi Erakorralise Saadiku ja Täievolilise Ministri Pariisis;

kes, pärast endi vastavate heas ja nõutud vormis leitud täisvolituste üksteisele esitamist, leppisid kokku järgmistes eeskirjades:

Artikkel esimene.

Loodus- või tööstussaadused, mis pärit või tulevad Portugalist, juuresasuvatelt saartelt ja ta meretagustelt valdustelt, kasutavad nende sisseveol Eestisse kõige soodsamat tariifi, mida Eesti annab või võiks anda igale kolmandale riigile.

Artikkel 2.

Eesti loodus- ja tööstussaadused kasutavad Portugalis ja juuresolevatel saartel miinimumtariifi, niihästi mjs puutub praegu käsitletavatesse sisseveomaksudesse kui ka maksudesse, millega Portugal võiks nad eventuaalselt asendada.

Eesti kasutab Portugalis ja juuresasuvatelt saartelt enamsoodustatud riigi käsitlust juurdelisatud nimekirjas loetletud kaupade sisseveoks, samuti ka nende kaupade sisseveoks, mis kasutavad enamsoodustatud riigi käsitlust tuleviku lepingutes Soomega, Lätiga, Leeduga ja Poolaga. Sama käsitlus lubatakse Eesti kaupadele, mis puutub tollimaksude tasumisse kullas või paberrahas, tolli kontingentides ja vormaliteetidesse, sisemistesse maksudesse või igasse muusse soodustusse, mis antud või antakse mõnele kolmandale riigile.

Accord commercial entre la République Estonienne et la République Portugaise.

Le Gouvernement de la République Estonienne et le Gouvernement de la République Portugaise, désireux de favoriser le développement des relations commerciales entre leurs pays, ont décidé de conclure un Accord commercial et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Gouvernement de la République Estonienne:

Monsieur Charles Robert P u s t a, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Estonienne à Paris;

Le Gouvernement de la République Portugaise:

Monsieur Armando Humberto da G a m a O c h o a, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Portugaise à Paris;

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article Premier.

Les produits, naturels ou fabriqués, originaires et en provenance du Portugal, des îles adjacentes et de ses possessions d'outremer, seront admis, à leur importation en Estonie, au bénéfice du tarif le plus favorable que le Gouvernement Estonien accorde ou puisse accorder à toute puissance tierce.

Article 2.

Les produits du sol et de l'industrie de l'Estonie seront admis, au Portugal et dans les îles adjacentes, au bénéfice du tarif minimum, tant en ce qui concerne les droits d'importation actuellement appliqués que ceux que le Portugal pourrait éventuellement y substituer.

L'Estonie jouira, au Portugal et dans les îles adjacentes, du traitement de la nation la plus favorisée pour l'importation des marchandises énumérées dans la liste annexée, ainsi que pour l'importation des marchandises qui bénéficieront du traitement de la nation la plus favorisée dans des traités futurs avec la Finlande, la Lettonie, la Lithuanie et la Pologne. Le même traitement sera accordé aux marchandises estoniennes en ce qui concerne la paiement des droits de douane en or ou en papier, les contingents et formalités de douane, les droits intérieurs ou tout autre avantage qui aurait été accordé ou serait accordé à une tierce Puissance.

Artikkel 3.

Niikaua kui kontrolli või sisseveo keeldude režiim jääb veel jõusse nende territooriumidel, kasutavad Portugali ja Eesti kaubad, vastavalt Eestis ja Portugalis, enamsoodustatud riigi käsitlust.

Artikkel 4.

Eesti Valitsus kohustub lubama käesoleva kokkuleppe maksvuse kestvusel vaba sisseveo, vaatides või pudelites, samuti ka transpordi ja müügi sisemaal kõigile Portugali veinidele, mis alkoholi sisaldavad võrdselt 21%-le või vähem.

Eesti Valitsus tunnustab, et Porto ja Madeira veinide nimetused kuuluvad erandita Portugali Douro ja Madeira saare regioonides korjatud veinidele ja ta kohustub jälgima oma territooriumil, vastavalt maksvatele siseseadusandluse eeskirjadele, mainitud nimetuste igat kuritarvitamist veinide suhtes, mis ei ole pärit vastavatest Portugali ja Madeira saare regioonidest.

Need eeskirjad on maksvad ka siis, kui regionaalnimetusele on juurde lisatud päritolukoha tõeline nimi või väljendus, tüübi, liigi, vormi kohta, või iga muu sarnane väljendus, mis võiks kaubanduses kahtlaseks teha kauba õige päritolu.

Jälgimine leiab aset kas Tolli administratsiooni hoolel või prokuratuuri või iga huviosalise poole, isiku või seltsi, nõudel.

Mõlemad Valitsused kohustuvad tarvitusele võtma, viibimata ja vastutasuta, kõiki abinõusid, et kindlustada teisest riigist päritolevaid loodus- või tööstussaadusi igakujulise ebaausa võistluse ja vale päritolu nimetuste tarvitamise vastu, mida ta on kohustunud või võiks kohustuda tarvitusele võtma mõne muu riigi saaduste suhtes.

Artikkel 5.

Käesoleva kokkuleppe kestvusel lubab Eesti Valitsus Portugali laevandusele enamsoodustatud välisriigi käsitluse. Omaltpoolt annab Portugali Valitsus Eesti laevandusele Portugali metropolis ja juuresasuvatel saartel 25% alanduse laevandusmaksudest (taxas do imposto do comercio marítimo), mis on praegu maksvad või mis võiksid neid asendada, ja ta lubab nimetatud laevandusele Portugali asumaades enamsoodustatud riigi käsitluse.

Article 3.

Pour autant que le régime de contrôle ou des prohibitions d'importation reste encore en vigueur sur leurs territoires, les marchandises portugaises et estoniennes jouiront, respectivement, en Estonie et au Portugal, du traitement de la nation la plus favorisée.

Article 4.

Le Gouvernement Estonien s'engage, pendant la durée de validité du présent arrangement, à permettre la libre importation, en fûts ou en bouteilles, ainsi que le transport et la vente à l'intérieur du pays, de tous les vins portugais d'un titre alcoolique égal ou inférieur à 21 degrés.

Le Gouvernement Estonien reconnaît que les désignations des vins de Porto et Madeira appartiennent exclusivement aux vins récoltés dans les régions portugaises du Douro et de l'île de Madeira, et il s'engage à poursuivre sur son territoire, conformément aux prescriptions de la législation intérieure en vigueur, tout abus des dites désignations par rapport aux vins qui ne seraient pas originaires des régions respectives du Portugal et de l'île de Madeira.

Ces dispositions s'appliquent, alors même que la mention régionale est accompagnée de l'indication du nom du véritable lieu d'origine ou de l'expression type, genre, façon, ou de toute autre expression similaire, susceptible de rendre douteuse la vraie origine de la marchandise dans le commerce.

La poursuite aura lieu, soit à la diligence de l'Administration des Douanes, soit à la requête du Ministère Public ou d'une partie intéressée, individu ou société.

Chacun des deux Gouvernements s'engage à appliquer, immédiatement et sans compensation, toutes les mesures pour garantir les produits naturels ou fabriqués originaires de l'autre contre toute forme de concurrence déloyale et usage de fausses appellations d'origine qu'il se soit engagé ou pourrait s'engager à appliquer aux produits d'un autre pays.

Article 5.

Pendant la durée du présent accord le Gouvernement Estonien accordera à la navigation portugaise le traitement de la nation étrangère la plus favorisée. De son côté, le Gouvernement Portugais accordera à la navigation estonienne dans la métropole et les îles adjacentes du Portugal une réduction de 25% sur les droits de navigation (taxas do imposto do comercio marítimo), qui sont actuellement en vigueur ou qui viendraient

Artikkel 6.

Portugal ei või nõuda eeltoodud eeskirjade põhjal soodustusi, mida Eesti on andnud või annab tulevikus Soomele, või Lätile, või Leedule, või N.S.V. Liidule, või maadele, mis seovad end Eestiga tolli- (või majandus-) uniooni lepingute läbi, või kõigile neile maadele, niikaua kui need soodustused ei ole lubatud mõnele kolmandale riigile, mis siin ülal nimetamata.

Omaltpoolt ei või Eesti nõudmisi tõsta kokkulepete põhjal, mida Portugal on sõlminud või sõlmib tulevikus Hispaaniaga ja Brasiiliaga.

Artikkel 7.

Käesolev kokkulepe ratifitseeritakse vastavalt kummagi maa seadusandlusele ja astub jõusse 30 päeva pärast Portugali Valitsuse poolt teadaande kättesaamist, mis konstateerib tema ratifitseerimist Eesti poolt. Ta on maksev üheks aastaks, arvates tema jõusseastumise päevast. Kui ta ei ole üles öeldud kolm kuud enne selle tähtaja möödumist, siis pikendatakse teda vaikiva uuendamise teel kuni kolme kuu möödumiseni, arvates sellest päevast, mil ta üles öeldakse ühe või teise Valitsuse poolt.

Selle tõenduseks on Täisvolinikud käesolevale Kokkuleppele alla kirjutanud.

Tehtud Pariisis kahes eksemplaris kahekümneteisel augustil tuhat üheksasada kaks-kümmendüheksa.

(L. S.) C. R. P u s t a.

(L. S.) Armando da G a m a O c h o a.

à les remplacer, et il accordera à ladite navigation dans les colonies portugaises le traitement de la nation étrangère la plus favorisée.

Article 6.

Le Portugal ne pourra par suite des dispositions précitées exiger les faveurs que l'Estonie a données ou donnera à l'avenir à la Finlande, ou à la Lettonie, ou à la Lithuanie, ou à l'Union des R.S.S., ou aux pays qui seront liés avec l'Estonie par des traités d'Union douanière (ou économique), ou à tous ces pays tant que ces avantages ne seront pas accordés à un tiers Etat, non cité ci-dessus.

De son côté l'Estonie ne pourra invoquer les accords que le Portugal aura conclus ou viendrait à conclure avec l'Espagne et le Brésil.

Article 7.

Le présent accord sera ratifié conformément à la législation de chaque pays et entrera en vigueur 30 jours après la réception par le Gouvernement portugais de la notification constatant sa ratification par l'Estonie. Il est valable pour une année à partir de la date de son entrée en vigueur. S'il n'est pas dénoncé trois mois avant l'expiration de ce délai, il est prolongé par voie de tacite reconduction jusqu'à l'expiration d'un délai de trois mois à partir du jour où l'un ou l'autre des deux Gouvernements l'aura dénoncé.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent Accord.

Fait à Paris, en double exemplaire, le vingt-deux août mil neuf cent vingt-neuf.

(L. S.) C. R. P u s t a.

(L. S.) Armando da G a m a O c h o a.

Lisa nimestik.

Kaubad:	Portugali tollitariifi artiklid:
Kartulijahu	50 ja 51
Villane lõng	335 kuni 337 A
Villane riie	339, 340, 340 A, 340 B, 346
Puuvillane lõng	361 kuni 367 A
Puuvillane riie	376 kuni 390 A, 399
Linane lõng	400 kuni 405
Linane riie	411 kuni 413, 420
Purjeriie	407
Kartul	472
Loomaliha ja pekk (liha soolatud, külmetatud j.n.e.)	500 kuni 502
Kalakonservid	506
Või	514
Munad	520
Telefoniaparaadid ja nende osad	529, 576, 577, 579
Mööbel (toolipõhjad, -seljatoed, ühe- või mitmekordne vineer)	648, 650, 653, 762
Paber ja selle teosed	738, 740, 744
Kala, eriti tursakala, värsked, kuivatatud, soolatud	486 kuni 489
Metsamaterjal, liiprid, proportsid, igasugused lauad	53, 75 kuni 82
Külmetusmasinad	531 kuni 534
Puurullid: niidi poolid	650
Põlevkivi õlid	124, 125
Laktoniit	328, 784

Liste annexe.

Marchandises:	Articles du Tarif de douane portugais:
Fécule de pommes de terre	50 et 51
Fils de laine	335 à 337 A
Tissus de laine	339, 340, 340 A, 340 B, 346
Fils de coton	361 à 367 A
Tissus de coton	376 à 390 A, 399
Fils de lin	400 à 405
Tissus de lin	411 à 413, 420
Toile à voiles	407
Pommes de terre	472
Viande de boeuf et lard (viande salée, frigorifiée, etc.)	500 à 502
Conserves de poissons	506
Beurre	514
Oeufs	520
Appareils téléphoniques et leurs parties	529, 576, 577, 579
Meubles, fonds de sièges, dossiers, bois plaqués ou contre-plaqués	648, 650, 653, 762
Papier et ses applications	738, 740, 744
Poissons, spécialement la morue fraîche, séchée, salée	486 à 489
Matériaux forestiers, traverses, étais, planches de toute espèce	53, 75 à 82
Machines frigorifiques	531 à 534
Boissellerie: bobines en bois	650
Huiles de schiste	124, 125
Lactonite	328, 784

Vabariigi Valitsuse poolt 21. novembril 1929 a. vastu võetud

637. Põllumajanduslike ikalduskahjude hindamise, toetuslaenu fondi valitsemise ja laenude andmise kohta antud määruse täiendamise määrus.

Alus: Põllumajandusliku toetuslaenu fondi seaduse § 16 (RT 2 — 1929).

Põllumajanduslike ikalduskahjude hindamise, toetuslaenu fondi valitsemise ja laenude andmise kohta antud määruse § 15 (RT 8 — 1929) täiendatakse märkusega ja kogu paragrahv pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 15. Laenu tasumine algab laenu väljaandmise aastale järgneva aasta 1. detsembril.

Laen tasutakse iga aasta võrdsetes osades.

Laenusaajal on õigus laenu tasuda ka enne tähtpäeva, kas tervelt või osaliselt, mille juures tasutud intresse tagasi ei makseta.

Märkus. Pikalaenu Pangal on õigus erakorralistel juhtudel laenu osalise tasumise tähtpäevi pikendada, kusjuures kogu laenu tasumine peab sündima hiljemalt 5 aasta jooksul.

Lubatud pikendustest teatab Pikalaenu Pank Põllutööministeeriumile.

Riigivanem O. Strandman.

Majanduseminister J. Zimmermann.

Põllutööminister A. Kerem.

Riigisekretär K. Terras.

Vabariigi Valitsuse poolt 21. novembril 1929 a. antud

638. 1929 a. kevadel põllupidajatele natuuras antud seemneviljalaenude osaliseks tasumiseks antavate laenude määrus.

§ 1. Vabariigi Valitsuse 1. märtsi 1929 a. määruse (RT 19 — 1929) alusel 1929 a. kevadel natuuras antud seemneviljalaenud ei kuulu pikendamisele.

§ 2. Põllupidajaile, kelle majanduslik seisukord ei võimalda õmal jõul tasuda natuuras saadud laenusid tähtajaks, võidakse anda tarvilikul määral uut laenu alljärgnevas korras:

a) Pikalaenu Pank avab ühistegeliste rahaasutistele ja seemnevilja müüjatele, kes 1929 a. seemneviljalaenu andmiseks Pikalaenu Pangast laenu said (Eesti Tarvitajate Ühisuste

Keskühisus, Eesti Seemnevilja Ühisus ja teised), krediidid 6 protsendiga aastas, lõputähtaegadega kuni 30. detsembrini 1930 a. Nendest krediitidest tasuvad tähendatud asutised ja seemnevilja müüjad riigile nende põllupidajate natuuras antud laenud, juhtudel mil laenusaaaja majanduslik seisukord ei võimalda laenu täielikku tasumist omal jõul tähtajaks, lugedes põllupidajate arvel tasutud summad nende põllupidajate laenudeks mitte üle 10 % aastas;

b) laenud Pikalaenu Pangast antakse: 1) seemnevilja müüjatele asutistele ja äridele — põllupidajate vekslite kindlustusel, mille järgi vastutavad peale vekslil väljaandja ja kahe pealekirjutaja veel ka need asutised ja seemnevilja müüjad, kelle kaudu põllupidaja sai laenu natuuras, ja 2) ühistegeliste rahaasutistele — nende omavõlaliste võlakohustuste vastu, millised kindlustatud vähemalt kahe maksujõulise käemehe vastutuspealkirjadega varustatud põllupidajate võlakohustustega;

c) Pikalaenu Pank võimaldab laenusid ühistegeliste rahaasutistele ja seemnevilja müüjatele ainult niivõrt, kui võrt need hädatarvilikud põllupidajate kohustuste õiendamiseks riigile 1929 a. seemneviljalaenude alal eelpooltähendatud asutiste ja seemnevilja müüjate tegevuspiirkonnas.

§ 3. Pikalaenu Panga käsutusse jäetakse käesolevas määruks ette nähtud laenude andmiseks summasid järgmiselt:

a) riigi 1928/1929 a. lisaeelarvega nr. 2 lubatud 1.250.000 krooni,

b) riigikassa võlakirjade emitteerimisest saadud summadest 750.000 kr., ja

c) puuduv osa tarbekorral Pikalaenu Panga võlakirjade vastu rahalistest deposiit-summadest, milleks pikendatakse, käesoleva määruks alusel, vastavate võlakirjade (mis omandatud rahaliste deposiit-summade arvel seemnevilja laenude andmiseks 1929 a. kevadel) riigikassalt väljaostmise tähtaega kuni 1. aprillini 1931 a.

Laenud, mis antakse punktide a ja b all tähendatud allikatest, antakse välja Vabariigi Valitsuse arvel.

§ 4. Käesolevast määruks järgnevat operatsioonide hõlbustamiseks võimaldatakse Eesti Rahvapangale, tema korrespondentide kaudu, seemnevilja vekslite katteks sisse tulevaid summasid arvestada Pikalaenu Panga erijooksu arve kaudu Rahvapangas.

§ 5. Käesolevas määruks tähendatud ülesannete täitmisega seotud kulude katteks arvestatakse Pikalaenu Panga kasuks tasu 1 % aastas

summade pealt, mis Vabariigi Valitsuse arvel selles määruses ette nähtud laenuks välja antud.

Riigivanem O. Strandman.

Majanduseminister J. Zimmermann.

Põllutööminister A. Kerem.

Riigisekretär K. Terras.

Harju maavolikogu poolt 30. oktoobril
1929 a. vastu võetud

639. Sundmäärus jalgrataste registreerimise ja nendega sõitmise kohta Harjumaal.

Alus: Seadus ajutise omavalitsuse korralduse kohta Eestis 30. märtsist 1917 a. ja selle seaduse maksmapanemise määrus 22. juunist 1917 a.

§ 1. Kõik Harjumaal väljaspool linnade ja alevite piire elutsevad isikud, kellel on sõiduks tarvitatajad jalgrattad, on kohustatud registreerima neid oma elukoha järgi vallavalitsustes igal aastal kõige hiljem 1. maiks.

Isikud, kes jalgratta omandavad pärast 1. maid, on kohustatud registreerima selle 10 päeva jooksul pärast omandamist.

§ 2. Jalgratta registreerimisel annab vallavalitsus registreerijale sellekohase tunnistuse (sõiduloa) ja registreerimismärgi (sõidunumbri), mille muretsemise kulud registreerimisel vallavalitsusele ära tasutakse.

§ 3. Jalgrataste sõidunumbrite järjekord, suurus ja värv on kogu maakonnas ühtlane maavalitsuse määramise järgi. Numbrit järjekorra valdade vahel määrab samuti maavalitsus.

Märkus. Maavalitsuse otsusel võib ühed ja samad sõidunumbrid maakonnas tarvitusele jätta mitmeks aastaks.

§ 4. Igal jalgrattal, mida sõiduks tarvitatakse, peab sõidunumber nähtavalt sadula

taha kinnitatud olema. Ilma numbrita sõitmine on keelatud.

§ 5. Sõidul peavad jalgrattasõitjad parematkätt hoidma ja eesolijaid märgukellaga aegsasti hoiatama. Pimedal ajal peab olema sõites jalgratta ees valgustatud latern.

§ 6. Keelatud on jalgrattasõit rahvakogumispaiades.

§ 7. Iga jalgrattasõitja on kohustatud politsei esimese nõudmise peale seisma jääma.

§ 8. Selle määruse rikkujad võetakse vastutusele R. n. s. § 29 põhjal.

§ 9. Käesolev määrus astub jõusse kahe nädala möödumisel pärast selle avaldamist Riigi Teatajas. Tema jõusseastumisega kaotab maksvuse Määrus jalgrataste registreerimise kohta Harju maakonnas, mis avaldatud Riigi Teatajas 44 — 1923.

Harju maavalitsuse esimees R. Kuris.

Sekretär M. Kruusimaa.

640. Harju maavalitsuse teadaanne koolikohustuse laiendamisest Harjumaal.

Harju maavalitsus teatab, et Harju maavolikogu otsustas 28. septembril s. a. Avalikude algkoolide seaduse elluviimise määruse muutmise ning täiendamise määruse (RT 107—1924) II osa põhjal laiendada koolikohustust algkooli 6. õppeaasta peale neis Harjumaal omavalitsustes, kus see seni veel laiendamata, arvates 1. augustist 1929 a., kusjuures otsus ei käi nende laste kohta, kes enne 1. augusti 1929 a. on koolist lahkunud, täites seni maksva koolikohustuse.

Maavolikogu otsus on Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt kinnitatud.

Tallinnas, 12. novembril 1929 a.

Maavalitsuse esimees R. Kuris.

Sekretäri eest J. Depman.